

Tụ Tâm Ngự

Lão Phu Tử - Lan Anh dịch

Chỉ bao giờ mình mất một cái gì thì mới cảm nhận được sự mất mát đó.

Chưa khi nào anh yêu chị, nhưng vẫn sống cùng chị đến cuối đời. Từ lúc còn trẻ, anh đã sớm thành danh trong giới văn nghệ sĩ. Cha mẹ anh dường như biết được rằng người nghệ sĩ tâm hồn phóng khoáng nên họ đã cưới chị cho anh rất sớm. Chị không đẹp, chữ nghĩa cũng không nhiều, tính tình lạnh lẽ, cam chịu. Sống với chị, nhiều lúc anh chán nản, nhưng ngại vì dư luận chê cười, anh không nỡ hắt hủi chị mà lén lút ngoại tình. Những nụ hồng hàm tiếu, lời nói dịu dàng, vòng tay ấm áp anh không dành cho chị mà nó trôi theo năm tháng lơ lửng của anh.

Anh làm gì bên ngoài chị biết rõ cả, biết rồi để đấy, chỉ mỗi ngày qua chị thăm lặng, ít lời hơn, nhẫn nại thu vén việc nhà, chăm lo bố mẹ thay anh. Cuộc sống cứ trôi, chị vẫn lạnh lẽ, người ngoài trông vào ai cũng khen vợ chồng chị hạnh phúc. Thế rồi, không biết vì lý do gì mà anh không thể sáng tác được nữa. Những buổi nhậu nhẹt thưa dần. Anh thấy mình vô dụng giữa đất này. Thế là anh quyết định đưa cả nhà đến một nông trường xa xôi. Rồi anh đổ bệnh, những cơn đau lưng vật vã vất kiệt của anh từng giọt mồ hôi và sức lực. Chị vẫn bên anh sớm tối chịu đựng để kéo dài sự sống cho anh. Mỗi bận trở về nhà, anh nằm vật ra giường tưởng như không thể nhấc nổi mình dậy nữa, chị còn ở trong bếp đang đồ lửa bận rộn.

Chưa bao giờ chị hưởng trọn vẹn tình yêu chồng vợ với anh, nhưng anh lại mang đến cho chị bao lo buồn. Anh vẫn không hề yêu chị, đôi khi ít nhiều vẫn cố tình gây sự làm chị đau lòng thêm. Nông trường ở gần hồ, thỉnh thoảng các gia đình được phần cá tươi để cải thiện, hoạ hoàn lắm anh mới gấp vào bát của chị một đĩa. Chị gấp trở lại nói : " Em không ăn cá ". Lúc đầu anh ngỡ chị nhường chồng con nhưng sau này mới biết chị không hề biết ăn cá. Thời gian trôi nhanh như người ta lật từng trang tiểu thuyết. Cuộc sống dễ chịu thêm một chút, anh dần bình phục và trở về trên chiếc bàn viết nhưng vẫn không thể như thời hoàng kim đã qua. Có điều kiện chăm lo bồi dưỡng, mỗi bữa cơm hôm nào cũng có một món cá, chị chỉ gấp vài cọng rau, tuyệt nhiên không bao giờ đựng đĩa.

Chị vẫn không đẹp nhưng già một chút, trông có vẻ đầm thắm hơn. Anh thói nào vẫn tật ấy, trong giấc mơ lại có những bóng hồng. Cha mẹ anh bảo, tính nó vậy con đừng có chấp, chị cũng giả mù, giả câm. Cuộc sống lặp lại như xưa - buồn tẻ, cam chịu. Con gái họ đã thành một thiếu nữ, bữa nó đi lấy chồng, họ hàng chúc mừng anh chị: "Từ nay đến già, cô chú yên tâm mà hưởng hạnh phúc nhà nà".

Nửa tháng sau ngày cưới con, chị đổ bệnh, bị ung thư gan. . . Mười mấy năm có gia đình nhưng anh xa lạ với tất cả. Anh không biết chỗ nào là công tắc bóng đèn. Đồ dùng nhà bếp đầy, anh không dùng nổi thứ gì. Mất chị, anh ngỡ ngác như trẻ lên ba. Từ trước đến nay, anh vẫn cho rằng mình là bầu trời của vợ. Bây giờ hoá ra lại chính là cô ấy. Đôi vai gầy mảnh mai cam chịu, khoan dung tất cả những trò hư đốn của một con ngựa bất kham. Chị cần được tắm rửa, không ăn đồ béo, bác sĩ dặn chị ăn nhiều cá. Anh xuống bếp, vất vả lắm mới làm chín con cá, bung lên, chị nhất định lắc đầu : " Em không ăn ". Mọi người khuyên giải đến lúc anh phát cáu, chị mới miễn cưỡng nhắm mắt nhắm mũi uống một bát canh. Vừa nuốt khỏi cổ thì lên cơn đau bụng quằn quại, bò lê bò càng vật vã nôn thốc nôn tháo rồi lại lắc đầu liên tục kêu: " Đáng quá. . . đáng quá. . . " Từ sau hôm ấy, chị như người mất trí, suốt ngày lầm nhảm hai từ : " Đáng quá... đáng quá... "

Một tháng sau, chị qua đời. Trong khi lượm lại di vật của chị, anh bất ngờ phát hiện ra rằng chị có thói quen ghi nhật ký, trong đó ghi rõ những lần anh lén lút trốn chị đi gặp tình nhân. Chị đã từng theo anh đến tận chân nhà tình nhân nhưng chị lại không đủ dũng khí xô cửa xông vào như bao người vợ vẫn làm, chị chỉ đứng chôn chân dưới lầu. Nép vào căn bếp công cộng tối om, ở đó chị nhìn rõ một con cá ai nuôi trong bình, đã bị cạn nước mà chết, miệng cá há ra tội nghiệp như đang cầu khẩn:

"Cho tôi thở đi ! Cho tôi thở đi!" Chị viết : "Anh chính là không khí của em, nhưng anh đã không cho em được thở, em nghĩ, mình cũng sẽ có số phận như con cá kia".

Anh đốt hết mọi thứ của chị, cả cuốn nhật ký, hình như anh mong manh nghĩ rằng ở nơi xa ấy chị sẽ nhận lại nỗi bi thương, đau khổ, oán giận chất chồng. Anh nhìn như chết vào làn khói bốc lên, rồi bất giác đưa hai tay bịt chặt lấy mặt, anh khóc không thành tiếng, lần đầu tiên anh khóc vì chị. 40 năm nay, anh là sinh mệnh tồn tại lúc mờ lúc tỏ bên chị. Trước mắt anh hiện lên hình ảnh cái bàn viết, chiếc mâm. . . Nhưng anh đã quên rằng, người đàn bà dù có xấu xí thế nào chẳng nữa cũng lấp lánh một tâm hồn nhân hậu đáng quý, một linh hồn không dễ chịu tổn thương. Chị sống trong sự thờ ơ lãnh đạm của anh, sống như con cá sống trên cạn, chết dần chết mòn. Anh là hơi thở của chị ư? Tại sao anh không truyền cho chị để chị mãi mãi phải xa anh? Khi chỉ còn lại một mình, anh mới nhận rõ một điều, thì ra, chị mới là hơi thở cho anh, của anh.

Chỉ có điều, tình yêu của anh đã đến muộn, cuộc sống từ nay về sau của anh, liệu có như con cá trong bình?

Lão Phu Tử